ALEXINA B.

VŠMU

DIVADLO LAB

PREMIÉRA
26.4.2024

HRÁME NA
SVORADOVEJ

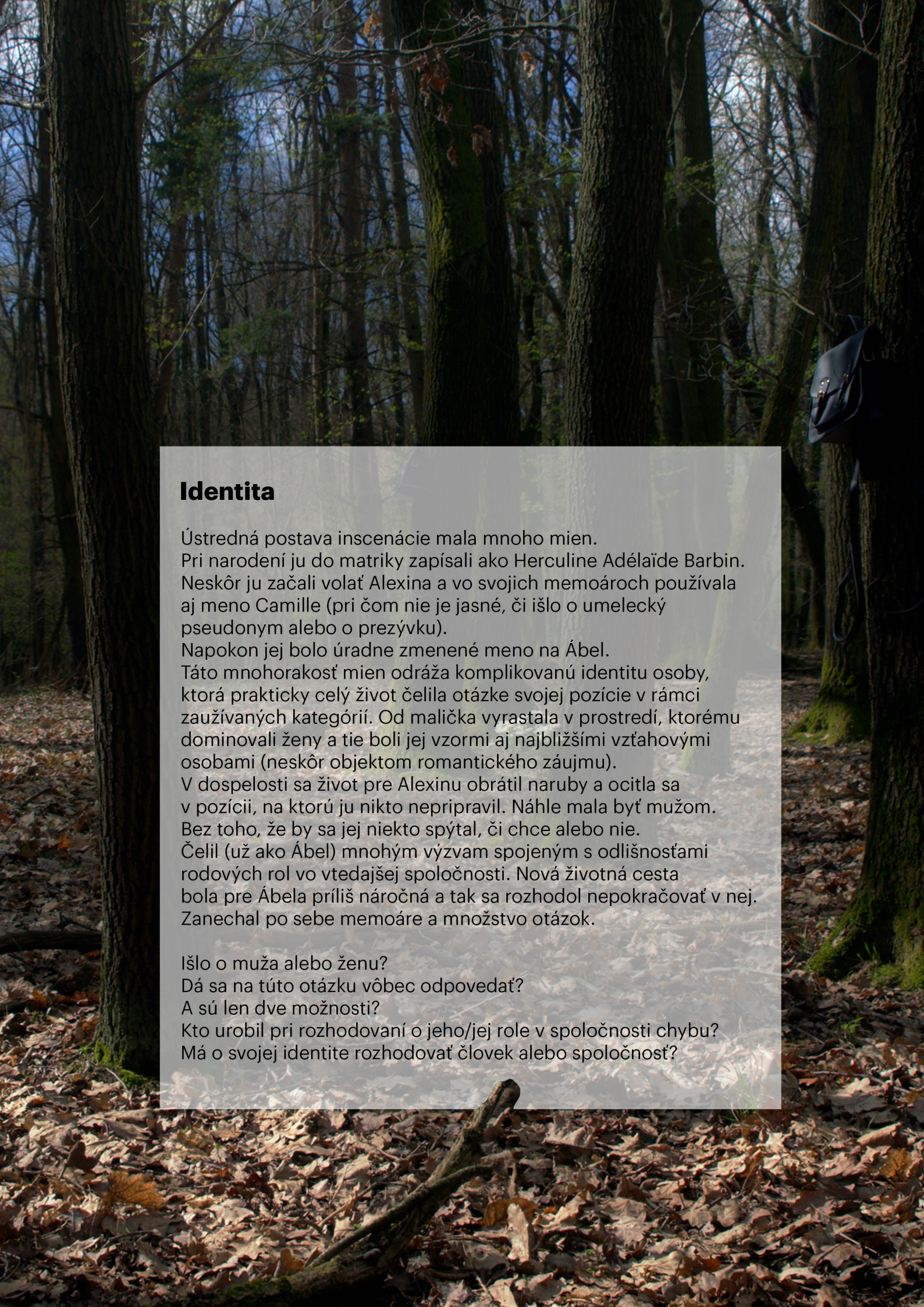

Identita

Ústredná postava inscenácie mala mnoho mien.
Pri narodení ju do matriky zapísali ako Herculine Adélaïde Barbin.
Neskôr ju začali volať Alexina a vo svojich memoároch používala aj meno Camille (pri čom nie je jasné, či išlo o umelecký pseudonym alebo o prezývku).
Napokon jej bolo úradne zmenené meno na Ábel.
Táto mnohorakosť mien odráža komplikovanú identitu osoby, ktorá prakticky celý život čelila otázke svojej pozície v rámci zaužívaných kategórií. Od malička vyrastala v prostredí, ktorému dominovali ženy a tie boli jej vzormi aj najbližšími vzťahovými osobami (neskôr objektom romantického záujmu).
V dospelosti sa život pre Alexinu obrátil naruby a ocitla sa v pozícii, na ktorú ju nikto nepripravil. Náhle mala byť mužom. Bez toho, že by sa jej niekto spýtal, či chce alebo nie.
Čelil (už ako Ábel) mnohým výzvam spojeným s odlišnosťami rodových rol vo vtedajšej spoločnosti. Nová životná cesta bola pre Ábela príliš náročná a tak sa rozhodol nepokračovať v nej. Zanechal po sebe memoáre a množstvo otázok.

Išlo o muža alebo ženu?
Dá sa na túto otázku vôbec odpovedať?
A sú len dve možnosti?
Kto urobil pri rozhodovaní o jeho/jej role v spoločnosti chybu?
Má o svojej identite rozhodovať človek alebo spoločnosť?

Viera

Z hľadiska postavenia intersex ľudí v dnešnej spoločnosti je zaujímavým momentom vzťah Alexiny k viere a cirkvi. Zatiaľ čo v súčasnosti je vzťah LGBT+ komunity a cirkvi vnímaný ako nepriateľský a podobne je to s kresťanskou vierou, v Alexininom prípade tento rozpor nie je taký výrazný. Samozrejme, aj ona narážala na cirkevné dogmy, no napriek tomu bola až do poslednej chvíle oddaná Bohu a počas svojho života (až na pár výnimiek) aj cirkvi. Napokon, bola vychovávaná mníškami v cirkevnej škole a viera bola významnou súčasťou jej života. Svoj osud nevnímala ako niečo, čo sa Bohu prieči, ale naopak ako jeho dielo. Hoci, podobne ako Jób, celkom nerozumela, prečo ju Boh núti podstúpiť toľko utrpenia, nešťastia a pohŕdania, no nikdy ho nezaprela.
Narozdiel od súčasného vnímania intersexuality ako niečoho, čo sa prieči božiemu poriadku, nachádzame vnímanie tohto javu ako súčasti stvorenia.
Boj cirkvi proti LGBT+ komunite v tomto kontexte nadobúda charakter rúhania proti Bohu.
Aj proces "zmeny" Alexininho pohlavia je z dnešného pohľadu paradoxný.
Táto zmena neprebehla napriek vôli, ale za asistencie predstaviteľa cirkvi, konkrétne biskupa mesta La Rochelle. Ten sa pritom poradil s lekármi a finálne rozhodnutie nechal na úrady.
Je len škoda, že z procesu rozhodovania o Alexininom osude bola vynechaná samotná Alexina.

Biológia

Netreba opomenúť ani to, že samotná Alexinina existencia, rovnako ako existencia každého intersex človeka, predstavuje výzvu pre zaužívanú kategorizáciu pohlaví.
Ak sa budeme pridržiavať delenia na samcov a samice (pre zrozumiteľnosť odlišujeme pohlavie od rodu), kam zaradiť Alexinu, ktorá mala charakteristiky oboch pohlaví?
(ako dokladá lekárska a neskôr pitevná správa).
Pohlavie je definované ako súhrn znakov - chromozómov, pohlavných orgánov, ochlpenia, stavby tela...
Tie sa však v ojedinelých prípadoch môžu miešať.
Núka sa preto otázka, či je súčasná kategorizácia dostatočná.
Hoci ľudí ako Alexina v spoločnosti nie je veľa, existujú a doplácajú na snahu deliť ľudí do dvoch jasne definovaných skupín. Zmenu kategorizácie však mnohé skupiny vnímajú ako nebezpečnú a škodlivú - či už z duchovných, morálnych alebo iných pohnútok. Tento problém nemá dokonalé riešenie, ktoré by uspokojilo všetkých.
Tabuizácia a strach zaoberať sa ním však nikam nevedie.

INSCENAČNÝ TÍM:

Autor
Martin Krč a kol.
Réžia
Anna Ďurišíková (2. Mgr. KRD)
Dramaturgia
Martin Krč (2. Mgr. KRD)
Richard Maľa (2. Mgr. KRD)
Scéna
Jana Němečková (2. Mgr. KSC)
Kostýmy
Magdaléna Líšková (2. Mgr. KSC)
Svetelný dizajn
Jana Němečková (2. Mgr. KSC)
Produkcia
Alexandra Babiaková (3. Bc. KDM)
Zuzana Kaichová (2. Bc. KDM)
Audiovizuálny záznam a projekcie
Tomasz Wierzbicki, a.h.
Andrej Kolenčík, a.h.
Hudba a zvuk
Veronika Škutová, a.h.
Interná kritika
Michaela Gádošiová (1. Mgr. KDŠ)

OBSADENIE:
(účinkujú študentky herectva 2. Mgr. ročníka)
Laura Jankurová
Katarína Krajčovičová
Veronika Horváthová
Taisija Boyko
Viktória Jurištová
Jasmína Miťková, a.h.
Julia Pabst, a.h
Tereza Pavlíková, a.h.
Klára Farkašovská, a.h.
Melánia Ondrejčíková, a.h.

PEDAGOGICKÉ VEDENIE:
prof. Juraj Nvota
(Katedra réžie a dramaturgie)
doc. Michal Vajdička, ArtD.
Mgr. art. Tomáš Maštalír
(Katedra herectva)
prof. Peter Čanecký
prof. Jozef Ciller
(Katedra scénografie)
Mgr. Zuzana Ďurčeková
Mgr. art. Iveta Konýčková
(Katedra divadelného manažmentu)
doc. Zdenka Pašuthová, ArtD.
(Katedra divadelných štúdií)

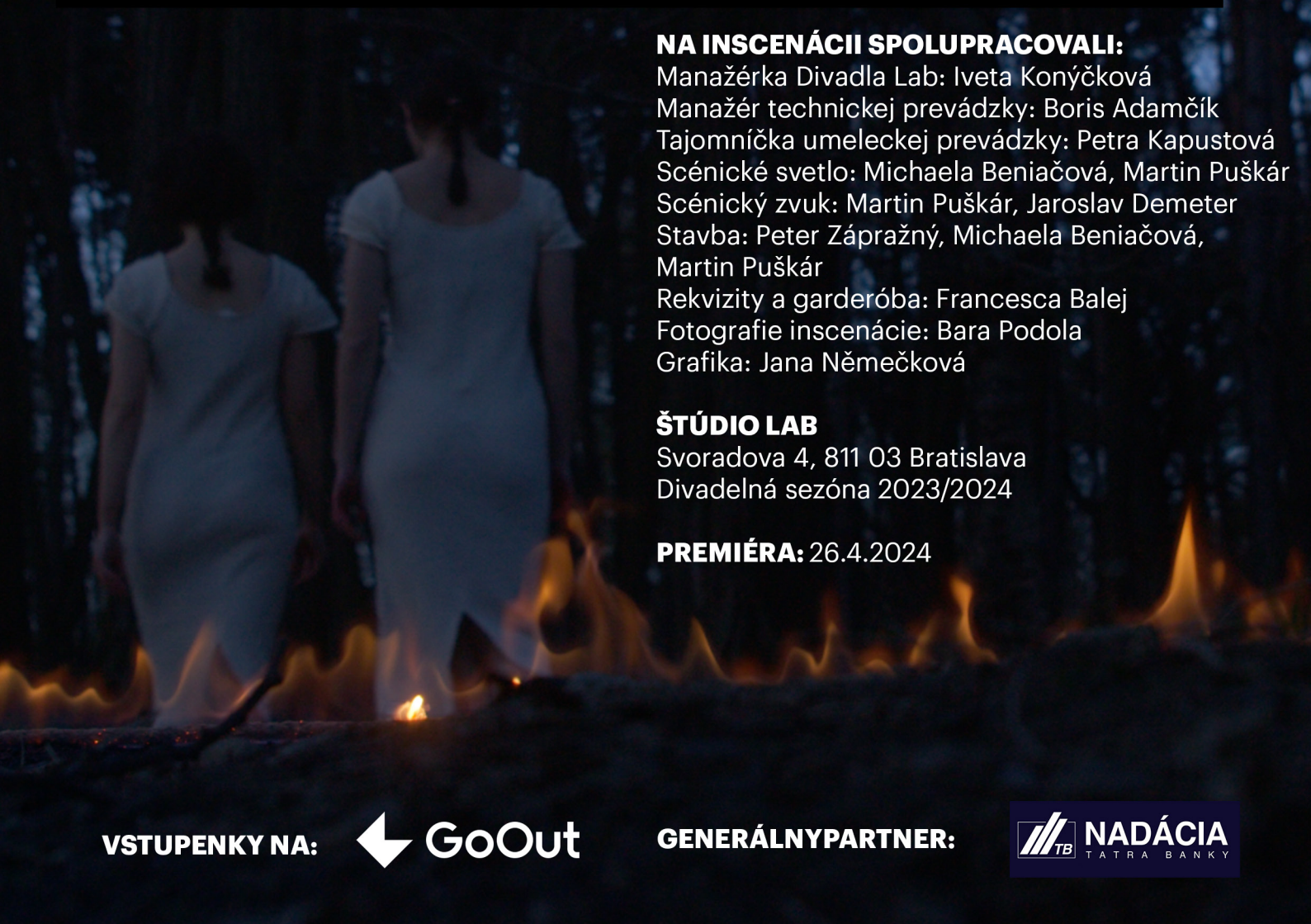

NA INSCENÁCII SPOLUPRACOVALI:
Manažérka Divadla Lab: Iveta Konýčková
Manažér technickej prevádzky: Boris Adamčík
Tajomníčka umeleckej prevádzky: Petra Kapustová
Scénické svetlo: Michaela Beniačová, Martin Puškár
Scénický zvuk: Martin Puškár, Jaroslav Demeter
Stavba: Peter Zápražný, Michaela Beniačová, Martin Puškár
Rekvizity a garderóba: Francesca Balej
Fotografie inscenácie: Bara Podola
Grafika: Jana Němečková

ŠTÚDIO LAB
Svoradova 4, 811 03 Bratislava
Divadelná sezóna 2023/2024

PREMIÉRA: 26.4.2024

VSTUPENKY NA: GoOut

GENERÁLNYPARTNER: NADÁCIA TATRA BANKY

